

Drømmen om den sikre og billige atomkraft vil ikke dø.

Af Preben Maegaard, Forstander, Folkecenteret for Vedvarende Energi, vicepræsident for EUROSOLAR

Selv om atomkraft er en teknologi, der tilhører fortiden og har sin plads på teknisk museum, så har den stadig sine tilhængere, som med næsten religiøs fanatisme kæmper for atomkraften. Det gør civilingeniør Holger Skjerning i et stærkt polemisk indlæg den 27. august i *Ingeniøren* og det gjorde Chr. Rovsing, fhv. MEP i et radioprogram med Poul Friis. Debatten om atomkraften er blevet genoplivet her i 2004 ikke bare i Danmark. Den internationale atomkraftmafia, som har væltet sig i offentlige tilskud de sidste 50 år, fører sig påny frem over hele verden.

Pludselig er alle affaldsproblemerne løst. Ind med det i en bjerggrotte og der kan det radioaktive affald ligge 100% sikkert i tusinder af år. At atomkraftværker også frembringer højradioaktivt plutonium, og at det problem ingen løsning har, forties, ligesom det forties, at brændslet, uran, vil slippe op sammen med olien. Udover at plutonium er et udsøgt mål for terrorister, som med minimale mængder på ingen tid kan lamme storbysamfund, så har det den kedelige egenskab, at det ikke kan ses, smages eller lugtes. Ondet viser sig primært i form af kræft og ikke bare hos mennesker. Der er ingen smarte løsninger på plutoniumproblemet. Atomkraften har af disse og mange andre grunde ingen fremtid. Det er kynisk og uacceptabelt, at talrige fremtidige generationer skal leve med disse giftige, radioaktive efterladenskaber, bare fordi vi har et umætteligt behov for elektricitet og er for udygtige og dovne til at bruge energi med fornuft samt at udnytte de naturlige energiformer med solen som kilde de næste 5 milliarder år.

Poul Schlüter satte som konservativ statsminister i 1985 punktum for Danmarks deltagelse i det atomare eventyr efter ti års massiv agitation for atomkraft fra Industrirådet, Risø og elværkernes side. Demokratiet trådte i karakter, for 80% af befolkningen var imod atomkraft.

Det skabte ro omkring energipolitikken i Danmark og blev indledningen på en helt eventyrlig udvikling med en miljø- og vedvarende energiindustri med 30.000 nye arbejdspladser og en eksport på 30 milliarder kroner årligt .

I Danmark får vi 20% af elektriciteten fra vindmøllerne. Dertil kommer den lokale decentrale kraftvarme, baseret på overvejende fossil naturgas, som betyder, at i Danmark kommer nu 53% af elektriciteten fra den nye elsektor.

I Tyskland, Europas største industriland, kommer snart 10% af strømmen fra vindmøller; nogle af delstaterne ligger omkring 30%. Provinserne Navarra og Galicien i Spanien ligger også højt. Så med bare nogle få privates indsats er der sket mirakler i tre europæiske lande.

Tænk, dersom det var samfundet som helhed og ikke 3 men 200 lande, som gik aktivt ind for vedvarende energi. Hvad ville det ikke betyde for det danske erhvervsliv som international storleverandør af udstyr indenfor vedvarende energi at kunne skabe i tusindvis af yderligere arbejdspladser. Det kræver blot, at det danske samfund satser seriøst herpå med relevant forskning, uddannelse af arbejdskraft, kapitaltilførsel, egnede erhvervsfremmemidler og et stabilt hjemmemarked. Men sådan ser Skjerning og Rovsing åbenbart ikke på tingene. Jeg synes, de lever i fortiden ved, ved ligesom en vis dele af dansk forskning, at bakke op om frokostherrerne indenfor atomkraften, selv om Danmark ikke udvinder uran, ikke beriger uran og ikke kan levere atomkraftværker til verdensmarkedet. Der er ingenting at hente for Danmark indenfor atomkraft. Rovsing agiterer for brintsamfundet, men det vil befolkningen helt og aldeles afvise, dersom brændselscellerne skal forsynes med atomkraftbaseret brint.

I langt de fleste lande har man stadig næsten 0 % vindkraft, ligesom vi i Danmark har 0% atomkraft. Dersom bare en brøkdel af de penge og ressourcer, der igennem årtier er anvendt på atomkraft blev overført til vedvarende energi, så ville der, mine damer og herrer, virkelig ske noget. Men atomkraften får fremdeles 70% af industrilandenes forskningsmidler til energi. Vedvarende energi får 7%. Der har i 50 år været professorater og fakulteter for atomkraft. Derimod er det vanskeligt for ungdommen at få en uddannelse indenfor vedvarende energi. Der er et internationalt atomenergiagentur med 2.000 ansatte og et årligt budget på ca. 2 milliarder kroner, som årligt afholder 400 konferencer og seminarer og konsulterer regeringer over hele verden om fordelene ved atomkraft. Men der er intet internationalt tilsvarende organ til koordinering og fremme af vedvarende energi (IRENA), selv om forslaget om et IRENA har været fremme siden 1991. Stærke kræfter modarbejder det.

TVO's nye atomkraftværk i Finland, hvor 1.600 MW med investering på kun tre milliarder Euro lyder utroværdigt i forhold til tidligere priser på atomkraftværker, har netop fået et udenlandsk lån på to milliarder Euro med en løbetid over flere årtier til en rente på et par procent. Diskrimineringen er uden grænser. For en landmand, der med vindenergi eller biogas vil sælge elektroner til samme elnet, må i kontrast hertil i den lokale bank betale 7% i rente med en løbetid på 8 år for at levere den samme vare, som er elektroner, til forbrugerne. Altså endnu en kraftig forskelsbehandling. Hvorfor skal atomkraft og den fossile energi modtage 300 milliarder USD globalt i tilskud om året, når de påstås at være konkurrencedygtige. Atomkraften har til forskning modtaget 300 milliarder USD siden 1960'erne – den vedvarende energi har modtaget 20 milliarder.

Specielt det internationale atomkraftagentur, IAEA, promoverer planer om, at der om tyve år vil være dobbelt så mange atomkraftværker, som der er i dag. Uden IAEA ville atomkraften i dag være afdød og en glemt sag. Men ikke alle

lande bygger atomkraftværker. Det kommer i høj grad an på det politiske system. Store lande som USA og Tyskland har ikke bestilt nye atomkraftværker siden 1977. Forklaringen er, at i de to lande er el-fremstilling kommerciel, hvorimod man især bygger atomkraftværker, hvor der er stærke, statsstyrede elsektorer. Jeg vil gerne høre de to debattørers meninger herom. Går de ind for centralistisk styrede elsektorer?

Jeg kender d'herrers kilder til information om atomkraft, som enhver kan konsultere på internettet under bogstaverne, IAEA, WNA, EIA, WEC, IEA, TVO, VDEW, EURELECTRIC med flere, som alle har det tilfælles, at de tilhører den råstofbaserede, konventionelle energisektor og for at forsvare de nuværende markedsandele, holder de sammen imod den vedvarende energi, som de alle er meget negative overfor.

Det er de, fordi vedvarende energi er decentral af natur og baseret på teknologi og ikke som den "gamle" energisektor på begrænsede råstoffer. En omstilling i stor målestok til vedvarende energi vil fratage den gamle energisektor dens magtbaser, monopoler, milliardtilskud og andre privilegier og det modsætter den sig naturligvis og fortæller efter bedste evne, hvor dyrt og usikkert vedvarende energi er, mens de selv har den rigtige vare på lager. Den "gamle" energisektor har blot det problem, at olie, gas og bestemt også uran er begrænsede ressourcer; spørgsmålet er bare, hvor mange krige verden kan tåle i kampen om energiråstoffer, som alligevel snart vil slippe op. Kul er der nok af, men af miljøhensyn kan man ikke basere fremtidens energiforsyning på kul. Derfor er der faktisk ikke så meget at vælge imellem. Kun på kort sigt er det et valg mellem vedvarende energi og atomkraft.

På den "gamle" energisektors hjemmesider kan man finde en mængde oplysninger om alt det positive ved atomkraft. Jeg vil opfordre interesserede i fremtidens energiforsyning til også at søge informationer hos fortalere for vedvarende energi, selv om de generelt er fattige organisationer i sammenligning med energiens magtelite. Men gå på Google og skriv "renewable energy" og man vil få 1,5 millioner steder at vælge imellem, WCRE, EREC, WWEA, BWE, NREL, EREF, EUROSOLAR, OVE, AGORES, EUFORES, WIRE, WREN, og ja, tillad mig, allerede for forsiden www.Folkecenter.dk eller net., fordi vi, på trods af at VK-regeringen mener, at kendskabet til vedvarende energi er tilstrækkeligt, alligevel får 30-50.000 henvendelser hver måned fra hele verden, og dermed har en ubestridt dansk førsteplads i den internationale informationsformidling. God jagt.